

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hiipakka, M. & Kukkasniemi, N. (2023) Pakkausalan asiantuntijoiden keskustelusta nousee esille kriittisiä teemoja, kun siirrytään kiertotalouteen. TAMK-blogi, 11.12.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/pakkausalan-asiantuntijoiden-keskustelusta-nousee-esille-kriittisia-teemoja-kun-siirrytaan-kiertotalouteen/>

Pakkausalan asiantuntijoiden keskustelusta nousee esille kriittisiä teemoja, kun siirrytään kiertotalouteen

11.12.2023 — Hanna Ylli



Iso joukko ammattilaisia pakkausarvoketjun eri osa-alueilta kokoontui TAMKiin Pakkausarvoketjun kiertotalousosaaja -koulutukseen. Osallistujille on kirkastunut pakkausalan yhteistyön merkitys, tiedon jakaminen ja kokemusten vaihto. Kuva: Mikael Lindell

Pakkausala kasvaa voimakkaasti, ja pakkausten raaka-aineita toimittava metsäteollisuus ja muoviteollisuus ovat selkeästi uudistumassa. Elokuussa 2023 alkanut Pakkausarvoketjun kiertotalousosaaja -koulutus on suunnattu pakkausten arvoketjun ammattilaisille. Useat aiheet ovat puhuttaneet syksyn mittaan. Tarjoamme näistä kiertotalouden aiheista tarkastuslistan pakkaus- ja tuotearvoketjuissa toimiville yrityksille ja asiantuntijoille. Ovatko nämä asiat yrityksessäsä jo kunnossa?

Kiertotalousajattelun mukaisen pakkausratkaisun arviointi vaatii pysähtymistä ja keskittymistä. Kokonaisuuden hahmottamisen kompleksisuus on ollut yhtenä merkittävänä keskustelun aiheena. Kaikki liittyy kaikkeen, joten opintojaksojen asioissa on väkisininkin päällekkäisyyksiä. Syksyn 2023 aikana koulutuksessa on keskitytty opintojaksoihin Kestävät materiaalit ja raaka-aineet, Kestävä suunnittelu ja tuotantoprosessit sekä Sivuvirtojen hallinta ja hyödyntäminen.

PAKE-koulutus on avannut silmiä katsomaan asioita laajemmin kuin oman työroolin näkökulmasta. Omat oletukset voivat muuttua. On ilahduttavaa huomata, että oivalluksia syntyy, kun asioita tutkii tarkemmin.

Erityistä kehittämistä vaativat teemat

Tässä olemme listanneet asioita PAKE-koulutuksen syksyn opintojaksojen pohdintojen perusteella. Niiden käsittely vaatisi vielä työstämistä ja lisää pohdintaa. Uskallamme todeta, että näiden asioiden tarkastelu laajemmin olisi tarpeen:

- Pakkausmateriaalien kierrätettävyyden ja kierrätettävyydelle asetettuja reunaehtoja pitää ymmärtää.
- Elinkaariajattelu ja elinkaarilaskennan ymmärtäminen (LCA) tulee entistä tärkeämmäksi.
- Tuotantoprosessien modernisointi ja toimitusketjunhallinta ovat osa kiertotalouden kokonaissuunnittelua myös pakkausratkaisun osalta.
- Materiaalisten sivuvirtojen hyödyntämispotentiaalia löytyy monesta prosessista edelleen, vaikka suurelta osin ne onkin jo tunnistettu.
- Datakin voi olla sivuvirtaa, jonka joku toinen voisi mahdollisesti hyödyntää aineettomana raaka-aineenaan.
- Pakkauksiin kohdistuva muuttuva lainsäädäntö ja sen mukanaan tuomat toimintaympäristön muutokset vaativat hereillä oloa.

Kohti kiertotaloustavoitteita

Ilahduttavia pilkahduksia ja lisäarvoa tuottavia asioita on tullut koulutuksessa esille. Pakkausalan ammattilaiset kertovat, että he ovat pystyneet kehittämään omaa työtään kiertotaloustavoitteiden suuntaan. Olemme saaneet kuulla, kuinka heidän edustamissaan yrityksissä on otettu konkreettisia askeleita kohti kestävämpää tulevaisuutta hyödyntämällä Pakkausarvoketjun kiertotalousosaaja -koulutuksen oppimistehtäviä, tapaamisia sekä koulutuksen muodostamaa asiantuntijaverkostoa.

Koulutukseen osallistujat ovat kokeneet vertaisoppimisen ja ajatusten jakamisen verkostossa erittäin hyödylliseksi. Se auttaa kehittämään asiantuntijoiden systeemistä ajattelutapaa ja arvoketjun toimijoiden erilaisia rooleja.

PAKE-koulutuksessa on käynyt selväksi, että uusia kestävyys- ja kiertotaloustavoitteet huomioivia yhteistyömahdollisuuksia voi löytyä yllättäviltäkin rajapinnoilta, kunhan asioista käydään keskustelua.

[Tutustu Pakkausarvoketjun kiertotalousosaaja -koulutukseen verkkosivuilla](#)

Avoimen AMK:n koulutus järjestetään 21.8.2023–30.5.2024. Sen tavoitteena on edistää digitalisaatiota ja vihreää siirtymää tarjoamalla kiertotalousosaamista ja käytännön taitoja muuttuvan työelämän tarpeisiin. Koulutus valmentaa menestymiseen tulevaisuuden monipuolisissa ja uudenaikaisissa työtehtävissä. Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Teksti: Marita Hiipakka ja Nina Kukkasniemi
Kuva: Mikael Lindell